

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ЧЛЕН ДРУГОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ
БЛАЖІВСЬКА ОКСАНА ЄВГЕНІВНА

УХВАЛА

Київ

21 жовтня 2020

№ 5335/0/18-20

Член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Блажівська Оксана Євгенівна, здійснивши попередню перевірку скарги адвоката Грішиної Наталії Олександрівни в інтересах Акціонерного товариства «ПроКредит Банк» стосовно судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк Олени Сергіївни,

встановив:

до Вищої ради правосуддя 22 вересня 2020 року надійшла скарга адвоката Грішиної Н.О. (вх. № 348/4/13-20), поданої в інтересах Акціонерного товариства «ПроКредит Банк» (далі – АТ «ПроКредит Банк») на дії судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк О.С. під час розгляду справи № 524/7234/18.

Адвокат Грішина Н.О. стверджує, що висновки судді Преодоляк О.С. в ухвалі Автозаводського районного суду міста Кременчука від 10 вересня 2020 року про те, що сторона відповідача АТ «ПроКредит Банк» не сприяє суду в повному з'ясуванні обставин справи, представник жодного разу не повідомила про прийняті судові рішення, які перебувають в провадженні судів різних інстанцій, жодних пояснень до суду не подано, є надуманими, безпідставними та свідчать про упереджене ставлення до відповідача АТ «ПроКредит Банк».

Крім того, автор скарги зазначає, що суддю Преодоляк О.С. допущено поведінку, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях моралі, чесності, непідкупності, відповідності способу життя судді його статусу, дотримання інших норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду, прояв неповаги до інших суддів, адвокатів, експертів, свідків чи інших учасників судового процесу

Враховуючи викладене, скаржник просить Вищу раду правосуддя притягнути суддю Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк О.С. до дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу справи між членами Вищої ради правосуддя від 22 вересня 2020 року скаргу передано на розгляд члену Вищої ради правосуддя Блажівській О.С.

Статтею 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що дисциплінарне провадження щодо судді здійснюють дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя у порядку, визначеному Законом України «Про Вищу раду правосуддя», з урахуванням вимог цього Закону.

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону України «Про вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарне провадження включає попереднє вивчення матеріалів, що мають ознаки вчинення суддею дисциплінарного проступку та прийняття рішення про відкриття дисциплінарної справи або відмову у її відкритті.

Згідно з пунктами 1 та 2 частини першої статті 43 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач): вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону, за наявності підстав, визначених пунктами 1-5 частини першої статті 44 цього Закону, - повертає дисциплінарну скаргу скаржнику.

Пунктами 3 та 4 частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що дисциплінарна скарга повинна містити конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді та посилення на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

Щодо доводів автора скарги стосовно того, що висновки судді Преодоляк О.С. в ухвалі Автозаводського районного суду міста Кременчука від 10 вересня 2020 року є надуманими, безпідставними та свідчать про упереджене ставлення до відповідача АТ «ПроКредит Банк», слід зазначити таке.

Вища рада правосуддя згідно зі статтею 131 Конституції України, статтею 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» не є органом, який здійснює правосуддя, та не наділена законом повноваженнями встановлювати або оцінювати обставини справи, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу, а також перевіряти законність та обґрунтованість судових рішень. Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Рішення суддів не можуть підлягати будь-якому перегляду поза межами апеляційних чи касаційних процедур. Дисциплінарна відповідальність суддів не повинна поширюватися на зміст їх рішень.

Відповідно до частини першої статті 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюють виключно суди.

Суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується верховенством права (частина перша статті 129 Конституції України).

Виключно законами України визначаються судоустрій і судочинство. Порядок здійснення правосуддя регламентується відповідним процесуальним законодавством України. Процесуальні акти і дії суддів, які стосуються вирішення питань підвідомчості судам спорів, порушення і відкриття справ, підготовки їх до розгляду, судовий розгляд справ у першій інстанції, в

касаційному і наглядовому порядку та прийняття у них судових рішень належать до сфери правосуддя і можуть бути оскаржені лише в судовому порядку відповідно до процесуального законодавства України. Позасудовий порядок оскарження актів і дій суддів, які стосуються здійснення правосуддя, неможливий (рішення Конституційного Суду України від 23 травня 2001 року у справі № 6-рп/2001).

У Висновках № 3 (2002) та № 11 (2008) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи зазначено, що є неприйнятною можливість притягнення судді до відповідальності за здійснення своїх обов'язків, крім випадку умисного правопорушення при здійсненні судових функцій. Консультативна рада європейських суддів наголошує, що зміст конкретних судових рішень контролюється головним чином за допомогою процедур апеляції або перегляду рішень у національних судах та за допомогою права на звернення до Європейського суду з прав людини.

Дисциплінарне провадження щодо судді має здійснюватися з урахуванням конституційного принципу незалежності суддівської діяльності, відповідно до якого дисциплінарне провадження не може бути спрямоване на оцінку судових рішень суддів, які можуть піддаватися критиці лише шляхом оскарження відповідно до закону.

Водночас за даними Єдиного державного реєстру судових рішень та вебпорталу «Судова влада України» встановлено, що розгляд справи № 524/7234/18 триває, а відтак передчасно надавати оцінку процесуальним діям судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Предоляк О.С., оскільки це може бути розцінено як втручання у здійснення нею правосуддя (рішення Конституційного Суду України від 11 березня 2011 року № 2-рп/2011).

Таким чином, за результатами попередньої перевірки встановлено, що скарга адвоката Грішиної Н.О. в інтересах АТ «ПроКредит Банк» не містить конкретних відомостей про наявність у діях судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Предоляк О.С. ознак дисциплінарного проступку судді, передбаченого частиною першою статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Крім того, згідно зі статтями 1, 3 розділу I Кодексу суддівської етики, затвердженого XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року, суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною.

У Висновку № 3 (2002) Консультативної ради європейських суддів зазначено, що суспільна довіра та повага до судової влади є гарантіями ефективності системи правосуддя: поведінка суддів у їхній професійній діяльності, зрозуміло, розглядається громадськістю як необхідна складова довіри до судів. Судді повинні гідно поводити себе у приватному житті.

Бангалорськими принципами поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схваленими Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23, передбачено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та непідкупності судових органів посідає першочергове місце в сучасному демократичному суспільстві. Дотримання етичних норм, демонстрація дотримання етичних норм є невід'ємною частиною діяльності суддів. Суддя дотримується етичних норм, не допускаючи прояву некоректної поведінки при здійсненні будь-якої діяльності, що пов'язана з його посадою.

Постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти окремі обмеження і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Бездоганна поведінка суддів означає уникнення порушень норм етики та недопущення створення враження їх порушення не лише під час виконання професійних обов'язків, а також в особистому житті.

Високі стандарти поведінки полягають у тому, що суддя як на роботі, так і поза її межами, в повсякденному житті, має демонструвати таку поведінку, щоб оточуючі люди бачили в ньому еталон порядності і справедливості – високоморальну, чесну, стриману, врівноважену людину. При цьому суддя має не лише подавати особистий приклад, але й пропагувати етичну поведінку серед оточуючих.

Попередньою перевіркою скарги, не встановлено обставин, які б свідчили про те, що суддею Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк О.С. під час здійснення правосуддя у справі № 524/7234/18 допущено поведінку, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, зокрема в питаннях моралі, чесності, непідкупності, відповідності способу життя судді його статусу, дотримання інших норм суддівської етики та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду, прояв неповаги до інших суддів, адвокатів, експертів, свідків чи інших учасників судового процесу.

Таким чином, враховуючи вищевикладене, у скарзі адвоката Грішиної Н.О. в інтересах АТ «ПроКредит Банк» відсутні будь-які відомості про наявність у поведінці судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк О.С. ознак дисциплінарного проступку, які можуть бути підставою для дисциплінарного проступку судді, а також посилянь на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Відповідно до частини шостої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за скаргою, що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді.

Згідно пункту 2 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаргнику, якщо вона не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді.

Одночасно роз'яснюється, що повернення скарги без розгляду не перешкоджає праву заявника на повторне звернення з відповідною скаргою до Вищої ради правосуддя. Скарга щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарна скарга) повинна відповідати вимогам, передбаченим частиною другою статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

На підставі викладеного, керуючись статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», статтями 42-44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», член Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя

ухвалив:

дисциплінарну скаргу адвоката Грішиної Наталії Олександрівни в інтересах Акціонерного товариства «ПроКредит Банк» стосовно судді Автозаводського районного суду міста Кременчука Преодоляк Олени Сергіївни залишити без розгляду та повернути скаргнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

**Член Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

О.Є. Блажівська